

راہی خدمت

ناوک : محمد ایوب سلوچ

وقافی حکومت، وانگ وزارت، نصابی بہرنگ ماگوں

بلوچی ایڈمی کوٹھ

راہی ہدیت

ایوب بلوچ

منہ چل کتوخ

آغا میر نصیر خان : عزیز محمد بک
شاہی عبدالقیوم بلوچ : اور سہدی

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

کلیں حق پر بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ	چھاپ کتوخ
قلات پزمنگ پریس - کوئٹہ	چھاپ جاہ
۱۹۸۲ء	سری دار
یک ہزار	سیکڑ
۳ - روپے	ہیا
محمد عارف	کتابت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

راجی ہذمت

اکن یک نیمک ء راجی زند انسان ء مستری گذر ار
زوری انت - دوز نیمک ء آئی زوراک ہم چه راج ء سبب
ء انت - ایشی بندات الم ء چه بازی تجرہ تپاس او زیان
ء رند بنا کنگ بوتگ - انسان عقل مدام پرک دکیاس ء شاہم
ء - او لف و نقص ایوکیں آسر انت کہ انسان ء را بدوک دت
ین دل پرورش ء کنت - راجی زند ء باہند ء ساری ء تاریخ
انسان ء دور ء آدینک انت - چاگرد ء سرد و گرم - گل زمین ء
سرا ایندگ زہرناک و زوراکیں مخلوقانی ساڑی بوگ، ہشگی او تری
ہیم وہیبت ء دیم ء انسانی بالاد و گشاد ء کانی مدام
ہے لوک ء کنت - جر جادائیں صورت ء انسانی نس ء برجہ

درگ سک گران انت - بلکن چو بوت نہ کنت - ہے حاتانی لڑگ
 ء زند بلوچیان گشت ء رکہ - یک این پسترو گوات بارت
 انسان ء راجی زند گوازینگ ء فیصلہ کدی کرت - شروعات ء آن
 طرز و طور چون انت - ربیگ او راجی رود بند ء رانی درو شتم چات
 اے راجی علم ء راج پہناریں لیکہ انت بے یک جبر ء الم ء چک
 انت ایش کہ انسان ء راجی زند رپک ء معلوم کنگ ء زند
 گوں جاگرد ء ہدی و تپاک ء راہ در گہت - او اے وڈ وڈی
 ابدمانی - گہتری - بودناکی او برجاہی ء بنیاد ایر کرت - نون آن سک
 دور آماچی ء روچ کم و گیش تن مذنیں حد ء ملتنت - او آن
 عقل کارمز او ہوریں چن دلاہنخ و جہدانی برکت ء پہ وت سونکیں
 حالت سازگ ء تاود کرت - اے نہ یک ء پہ راج ء مرچی ء
 بلکن پہ آن اوبادکان " باذات ء " دائمی گام گیج ات - گوں وہ
 گوزگ ء اے گام گیج گہتر او زیات کار آمدی بوآن بوتنت -
 ہر چند کہ انسان ء زند ء پکائیں رہیدانی سرا پند بنا کرت - بے
 ہوریں راجی زند ورہیں دیلانی درمان نہ انت - ہتیں انجیں سک

ہم انسان و نصیب و ہمداد انت کہ آہر دور و انسان و پاکینگ
 بہل نہ دارنت۔ دومی نیگ و دگہ چشیں ہم اور مسئلہ مچت
 کنت کہ آ راجی زند و سبب و دیم کانت۔ اور باز زندان زندان
 و چہ رُج و برنت۔ اے حالتانی باریگ و ہم سرچیں راج و نکمند
 بوگ الم انت۔ اگن نا پیلین چاگرد شنزو کنشکانی سیریں ڈکار
 بیت اور راجہ و ہر ہاسک شپادیں پنجن۔ ہا راجہ کہ آیان تہا گیشیں
 سکی اور سوری کلام بندت آچو بدن و پیم و تیگو و نادراہ بنت۔ دلی
 ٹہگ و بنیادی مقصدانی دیم در آیک و کامران نہ بنت اور پرشت و پردش
 و بہرنت۔

چو کہ راجی زند و بے سوب بوگ سربتگی دور و برتینگ بیسداد و
 داریت پے خاطر و کس ایشرا و بخت نہ کنت۔ اور ناگیگیں حالتان و راج
 چہ ادلی اور الدوئیں وہان زیات دگوش دنت۔ بلکن چو بلوچانی جبر و
 پیم و "حشر" کنت اور راجی زند و موکیت۔ اے ہمیں صورت نوکیں
 جبر و نہ بلکن چہ کرمان دور ہمیش بوتگ۔ مرچی ہم ہمیش انت۔ فرق ہمکس
 انت کہ اے حالت و قابو کنگ و رہند مروچی ترقی یافتہ اور گوسٹگیں

دہاں جاگ بوتگنت۔ پینٹن ء کسانیں پیم ء ارج وئی متایان چشین حالتان
 ء جوان کنگ ء جہد بوتگ او مہجی کہ دنیا دیم ء شتگ گوں گیشیں
 وسیہاں میاں استمان صورت ء آیانی کیش گیار بوگ ء انت۔ اہت
 یک ء روح وینت یک ڈول ء منگ۔

نون ماکیں گندان کہ چست کہام حالت انت کہ آ راج ء راحشرو
 ہوری تگ و تاپ ء سکین ء وینت۔ اے حالتان سرجم ء ذکر بوت
 نہ کنت بے چہ شال خاطر ء ہار و ہور۔ نادراہی و وبا، گزٹن و ڈکال۔
 غریبی و نیستکاری۔ زہیں جب و ایروپ۔

لام و جنگ آسراء یتیم و چورہ و جنوزامانی گم زوری۔ معذور
 و کورانی گہبود۔ ہندوک و پکیرانی کک و آبادکاری۔ نادانندگی او جاہلی ء
 کوٹینگ۔ روزگار و پوریاتی جن و لاپنج۔ ضعیف و عاجزانی یال داری
 او راج ء قوامی این پائیدگ و نف ء یتارگ اے دریں حالت
 ہوری باسکانی یک جیٹن و میکیں زند ء سرا اثر مند بنت۔ پیشا
 باز رندان ایشان ء راجی اڑین راجی مسئلہ ء نام دیگ بوتگ۔
 ایشان نشان ہمیش انت کہ اے ہوری و یکجہیں کاروائی ء دستیگ

ہنت۔

چو کہ اے شمالی ایں حالت واڑ اہج گوسئگیں دور ء یک
ڈول ء دیم ء کپانت پمیشا گوسئگیں دور ء بزانت راجی زند ء گوسئگیں
باریگ چو کہ "نگ ء دور" "ٹہ ء دور" "رور ء دور" "آوتہندب
ء انوگیں وہان راجی ہذمت ء یکہ برجاہ بوتگ عہدی طور ء مصر۔
چین ، بابل ۔ میسو پوتامیہ ۔ یونان ، روم ۔ ہندستان او دینائے سرزمین
ہرانی عہدی چاگردان اے پیہیں چن و لاشچان ثبوت شری ء دست کپیت۔
اے پیہیں چن و لاشچان ء ہر تہذیب ء رقی تب و نام دانگ ۔ جاہ ء
" نادار ء ککٹ"۔ جاہ ء " بنی آدم دوستی"۔ جاہ ء " موگلگ جہد" او باز
جاہاں کریاب ء ہشتیوانی ۔ اے جہان ء گشگ بوتگ ۔ بے ہت نام کہ
مربح و باند ء رواج گینگ بزانت " راجی ہذمت " ین راجی گہبود
اے ہستی صدی ء بستگیں نام ء۔

راجی ہذمت بہجہ آری ء باز وڈ انت ۔ اہنچو کہ ساری ء غرض کنگ
بوتگ کہ ہر رواج اے ہذمت ء درگت ء پر دتی ٹاہنئگیں ربیدگان عمل
کنت ۔ پمیشا ایٹی یک صورت بوت نہ کنت ۔ بازیں مکاں کہ آمانی تہا

سیمی دینائے گیشتری ملک پورنت۔ ایٹرا دو صورت ء پجہ کارنت۔
 اولی صورت راجی گہو دے گنت کہ آئے تہا گوں دانگ زانگ او
 جان سلامتی ء درگت آسراتیان ء تن راجہ ء گیشیں باسکان سرگنگہ
 کار ء دیم ء ہرنت۔ او دوی راجی ہزمت ء تک ات کہ چمبرداریں
 خلقت ء را۔ ہا کہ مال، راجی، جانی او ذہنی لحاظ ء داسطی ات۔
 مک ء بندوبست کنگ ء پاردا ات۔ اے راج ء ہا باسک ات
 کہ چہ حالت او بخت و تالا ء نوری ء سک پدا کپو کنت چوکہ
 جوزام۔ ذہگ۔ دنا بویں ورنہ۔ پریں۔ منڈو کور معذور۔ نادار۔ چورہ۔ پکیر۔
 نادراہ او ایندگہ داز منگیں سر۔

پجہ آری ء درگت ء راجی ہزمت ء بہر و ہانگ ء دگہ طور ایشنت
 کہ اے ہزتان ء پے راج ء واز منگیں باسکان باز ڈول ء گندپار
 کنگ بوت کنت۔ یک ء تاودی چن و لایفج "اے رد ء راج ء ہا مردانی
 ہزمت ء ذکر کیت کہ آجے کاس چمبرداری سبب ء راج ء ہناتی
 انسان دوستی او راجی ذمہ داریانی رد ء مک ء حقدار ات اے پیسین
 چمبردار راجہ ء سرہیں مال و راجی کٹ نہاں بہر دار بوگ ء لوٹ ء

کنت او راج نوك سرائ ماں دور بند او دولت ۽ منصفين بهر باگ
 آيان ۽ موک کنت - دومی "رکینوکیں چن و لاپنج" اے ہما ہمت انت
 کہ راجی او ٹیکنکی دیرئی او بدلیانی آسر ۽ دیم ۽ آہنگیں ادسی سکی او
 سوریانی جہت ۽ کنگ بنت تنک نفر - کبول دیکم چہ معاشی دیرئی
 ۽ پاد آہنگیں اڑوسلباں رکینگ بسنت - اے درگت ۽ مزن خڑپیں
 منصوبہ او پردگرام ٹاہینگ بنت او راج ۽ ہمت کنگ بیت -
 چو کہ صنعتی دور ۽ پلوریاگرانی بہبود و سوشل سیکورٹی سکیم و پردگرام
 انت - سیسی "کمکی چن و لاپنج" اے ہمت گون ادس ۽ زانکار
 دانگ و زانگ - جان سلامتی - آبادی ۽ مسئلہ - نفزی او پوریات پجارینگ
 بیل کاری - او راجی دیرئی او گہبود ۽ تعلقداربت - او ہے ہیم ۽
 ڈاہ و آشوبی چن و لاپنج" انت - کہ اناگت ۽ راجی دگوش ۽ لوٹ ۽
 کنت - او اچ آئی نتیجہ ۽ مخلوق ۽ مزین بہر ۽ نقص وارت بازی
 بے لگ و جاگہ - باز بے پنج و پناد ، باز بے نکاں - باز چورہ یتیم و جنوزام
 او باز چڑہ بیت - باز وبار نادراہبانی آماچ بنت - باز لگ و مند
 "منفرد او باز بے پوریات بے متاع و بے مدی بنت - اے صورت ۽

نہ یک ءِ پہ اہل ءِ اہل راجی ہذمت ءِ گزر پہ کار بیت بلکن تن
 مزین و بہ ءِ راج مدام ءِ دیمیری چن و لاپچانی دیم گروت اور
 اناگیش صورت ءِ گیش و گیوار بے کسائیں ہذمت جہد محنت - مانی و ہانی
 بودناک ءِ ماں بندگ ءِ ابید صورت نہ بگنت - اہچ اہچیں حالان راج
 چہ روٹگاں جکت -

راجی ہذمت تعلق گوں دشمال ءِ بے کاس استنت - ایشی در صورت
 انت - یکے ایش کہ راج ءِ نزور و نابودیں باسک کہ پہ بودناکس نقرانی
 ادست ءِ زند گوازینت اہچ راجی ہذمت ءِ چن و لاپچان نف گروت - اور
 اہچ اے خیال ءِ درکپنت کہ زند پہ آیان اے جہانی سزا ءِ انسان
 ہر سورت ءِ اثرن انت - یک ءِ مالدار - بودناک و ہور سندا بلکن بے مال
 دار و بزرگ ہما کہ راج ءِ مالی بہر بانگ ءِ مزین ونڈ ءِ دانہ نہ بوت
 تنت ین ہما کہ آیان ءِ زند دیل واقعہ ءِ اہچ سرجمیں مراداں زہر
 کرت - باہذمت کہ دتی قسمت ءِ سرا مودگ ءِ یلہ چہ بنت - بلکن تن
 آیان انکسین دلہی ءِ سر بوت بکت کہ راج آیان پشتیوان انت - دی ایش
 کہ اگن راج ءِ ہر مردم ءِ تاود پہ جہانی بیت نہ آ راج چہ کپٹین

راجان لیگ نہ بیت بلکن آئی پنخ ء ہرکس سہڈایت چیا کہ آئی دین
 چہ یتیم چہرہ - نادراہ - نادار - دازمنگ و واد ء ارسان پونگ نہ
 انت - بلکن اودے ثابت و سالمیں باسک ہم ارج وقی عاقبت ء
 خلوہ و سواسان امین بنت ابید ایشی وہیکہ راج ارج چشیں پنخ
 ء صلاح بند بیت او چہ ہر ڈولیں گڑھتیاں وقی اولس ء را چڈایت
 تہ اودا راجی بدی ہم سرچست کنگ ء تری ء کرت نہ کنت -
 بذال اے پنخ یک ڈول ء راجی رک ء دومی نام انت -

سہریں ما راج ء آئی اولس ء غم وار، لیکن تہ مے دیم ء اے
 جبرالم ء انت کہ راجہ چہ کہول ء بندات رگت - ارج گوستگیں غہان
 تن ازگیں وہدان اے درگت کہول و خاندان پہ وقی نفران گڈتی
 کنت بے چہ کہ زانت و فہم ء کارمرز ء پدا مزینں ڈول ء اے
 وڈیں چن و لاپچان ء راج ء قبولی دانگ تہ راج - قوم اولک
 ء دست گنادر منے دانگ ء راجی ہزمت ء ضامن جوڑ بوتگنت -
 راجی ہزمت ء باروا گنت کہ ایشی تعلق بسٹ بگوں عل ء
 انت - یک نیگ ء ہما حالت ین مردم انت کہ آیان ء کک شگری

اور راہ شونی ء پکار انت ددی ینگ ء راج ء ہذمتی ادارہ - ہستگار
 و گشاد داروکیں ہاک حکومت او آئی گہبودی و کمکی ادارہ ادچہ درسان
 رند میاں استمانی دست مکی او دینائے سرچہیں وازمندگیں راج و راجی
 باسکانی ہذمت ء بنجاہ و ادارہ (چو کہ UNICEP) نون اے تنظیم و
 کارکنانی بارہ ء ہتیں دزان راج ء ینگ ء راجی ہذمت ء کارگی ہما
 انت کہ ہما چاگرد ء کلہیں یا بازیں مردم اہج وتی چندہ - مکک - ین ذکات
 ء فنڈ نزارت او نیگار - نادراہ - تادار و مفلس کورو منڈو معذور
 جنونام و بے کسان گہتری خاطر ء کارکنگ ء تنظیم و ادارہ مٹابینت
 او پے و پے و ضرورت ء ڈول ء ہذمتی کاران برجاہ دارنت - اے
 ڈولیں اداران ء باز رندان تچکیں نام دینت چو کہ نادارانی مکک جاہ
 یتیم خانہ - نادارانانی خیراتی درماں جاہ - ین پیریشانی گہبود جاہ - او بازندان
 ایشان ء مکک ین کم ء نام دیگ بیت چو کہ شاہوانی گہبودی انجن
 ین کچی مین گہبودی سوسائٹی - اہج اے ڈولیں انتظام کاری ء ہماراجانی
 ہاک نف زرت کنت کہ مثال ء شاہوانی انت ین مین انت
 باز رندان اے تفاوت ء ابید پے جی واسطی این مردمان تنظیم مدام

خدمت و دران پڑج دارنت۔ ہے ڈول و مہنگائیں ہما مردم کہ مال
 و دولت دارگ و ابید درد واریں دل او انسان دوستی و جذبہ
 و دارنت ہم پر راج و بد حال و کپٹگیں باسکان گبورد و باز زندان
 ڈلگیں گامیگج زورنت۔ آ اچ دتی زرد مالان ہسپتال۔ اسکول یتیم خانہ۔
 نادار و محتاج خانہ۔ لنگر۔ لائبریری۔ دستکاری و بنجاء۔ کسب ہیل
 کنگ و جاہ۔ اور دومی انجیس چن و لاپن کت کہ اچ آیان۔ آیان
 ذات و را ثواب۔ اور اودے چم برداریں مردمان و زندگ بوگ
 ہرک ریست۔ اے جبر ضروری نہ انت کہ اچ ایشان یک و معذور
 نف بگنت۔ بکن راج و ہمک باسک باز زندان چہ اے تنظیہانی
 لفان بہر زوران بنت۔

اچ اے درساں مسترین گم زوری حکومت انت۔ حکومت اولس و
 راج و شپانک لیگ بیت او چو کہ اولس و آرا پہ وتی خیر
 سرچیں کاران موکل و واک داتگ چاگرد سرچیں مڈی او متایانی کارمرز
 کونکین اختیار دارنت کہ آ باپار۔ سنگ و ٹیکس۔ سرزمین وزیر زمینی مڈیانی
 داہند انت۔ نہ یک و سرحدانی دیپانی۔ امن و امان و برجاء دارگ

اولس ۽ وردن و گزرانی پیدا کنگ او دیری ۽ جہدانی ذمہ داریت
 بلکن ۽ انکس راج ۽ وق باسکانی گہبود ۽ دل گیرانت ہمکس حکومت
 ۽ راج ۽ س پنهادانی گتیری ۽ - راج ۽ یک گل ۽ مالی و دسیلی
 گنادر گونڈنت او ۽ ۽ سبب ۽ آمدنیں صورت ۽ اے دڑیں
 کلام زرت نہ کنت کہ ارج آل واک ۽ درینت - بے حکومت
 وسیلہ زیات و باز پیمیں انت - او حکومت مدام ارج اے جبر ۽
 بوہ انت کہ ترقی و دیری ۽ کنت ۽ راجی مسئلہ او سکیانی لوگ
 تہہ ہیج کنت او دیری ۽ جہدانی شریس مردم ۽ تام دیگ ۽ نام
 بنت - پیشا ہیج حکومت ۽ وق اولس و راج ۽ درمندی ۽ دین و
 آئی تاود ۽ ڈنگ چار کرت نہ کنت - حکومت ۽ راج ۽ یکہانی رد
 ۽ مزین صورت ۽ راجی ہذمت ۽ ادارہ - تنظیم و محکمہ ماہینیت
 تکہ ملک گیر صورت ۽ اولس ۽ ہذمت بوت بکنت -
 ہر ملک ۽ مستری جہد ہمیش انت کہ آ ذرا گہبودی ریاست
 جوڑ بکنت - بدان اولس ین راج ۽ سر زمین باسکانی ہر طور ۽
 گہبودی گذراں امین بکنت - ۽ اے خاطر ۽ ملکانی حکومت مدام

کرشت کنت کہ دتی ہیک پالیسی او مالی مضروبہ بندی ءِ گوں ہے
 گزاران ہدپ ہکنت - وسیلہان ءِ بودینیت - فنڈ وزد نز بیاریت
 او نہ یک ءِ ادسی خیر ءِ کار دست بگیت بلکن ادس ءِ
 بانک - ہتامند او رضاکاران ءِ ہے کاران ءِ دتی سندان کایا
 و تالان کنگ ءِ دلہڈی ءِ بدنت - باز رندان حکومت راجی ہدنت
 نجی ین راجی ہمانگیں پروشان ءِ فنڈ و مال کک ہم پجارینت - تنکہ
 آ دتی راہ ءِ دیم ءِ آدکیں سکیان ءِ پے جوان گیش و گیوار
 ءِ کالا بہنت ہے سبب انت کہ ہر جا کہ حکومت ءِ سرپرستی
 زیات انت راجی ہدنت ءِ جب او آئی تنظیم ہم ادا گوں سرگرمی
 ءِ جہد ءِ دس گلش انت -

چ ملک و قوم و حکومتی سرحدان آدمی روئے زمین ءِ انسان
 ہ سرہیں قومانی کک ءِ دنیائے امن و امین او گہبود ءِ خاطر
 اقوام متحدہ ین میاں استانی ادارہ ہمانینگ - اے ادارہ میاں استانی
 جہڑہ و اثرانی پرامن گیش و گیوار ءِ راہ چیدگ لیکگ بیت - اپنچ
 کہ دنیائے تاریخ ءِ پدر انت بذات ءِ ایسی ہمانینگ یک

پہ جگانی گرودار اور ملکاتی نیام صلاح و دوست دانی کار ۽ صورت
 دیگر ات بلے گوں وہد ۽ گوزگ ۽ انسانی فہم دوت اور اسے
 ادارہ ۽ را امن و امینی ۽ دور ۽ کارگرگ ۽ یکہ ہم بنابوت
 دینائے انسان چہ سائسی دیرسی ۽ سبب ۽ یک دوری ۽ گل و گم ۽
 شریدارنت۔ گل زمین ۽ یک بہر ۽ مردمان درد و دور دوری بہر
 پردر کفنت و توریننت۔ ہر راج ۽ ناداری داری و وازمندگی ۽ را
 کلیں عالم انسان ۽ نام ۽ شکاں زانت او پیشا مرچاں میان
 استمانی بازیں ادارہ بیگج گتنگ۔ اقوام متحدہ اپج اے درسان اول
 سرات۔ کہ آپہ دینائے اولس ۽ دیرنی۔ دست ککی او وتی پادانی
 سر ۽ ادشنگ ۽ درگت ۽ مالی و متاعی کک۔ پجارینیت۔ اے
 درگت ۽ باز رندان کک حکومتان ۽ دیگر بنت او باز دار ۽ راجی
 ہزمت ۽ اداران ۽۔ یونیسف۔ یونیکو آئی۔ ایل۔ او۔ اے این او۔
 او ڈبلیو۔ ایچ۔ او اقوام متحدہ ۽ ہما بہر انت کہ آیاں دینائے
 سکل او سوریانی زیر گنگ ۽ پہ بے درورین کار آسر کرگت۔ ہے ڈول
 ۽۔ دوری میان استمان تنقیم چہ کہ چک داس ۽ ایثالیٰ تنظیمین

دگہ ہنچیں۔

راجی او میاں استمانی کمکاری ۽ سرجمیں تنظیمانی چن و لاپنچ چونایا
 مدام ۽ بیم ۽ گوں ہمت ۽ جنم ۽ دالم انت بے ایسانی اصل
 چن و لاپنچ اناگتیں دیل و واقعہ ین آشوبی زمانگ ۽ بے کاس
 زیات بنت۔ آدہاں انسان دوستی ۽ جذبہ ہنکس بالاد گیت کہ چہ
 دینا کنڈ کنڈ ۽ جہد، مال و متا و سرجم ۽ نفقہ وارتگیں حکم ۽
 نزاکت او میاں استمانی حشر ۽ صورت پیدا بیت۔ اے لھوتمال
 اندازہ چہ جنگ آماچیں پناہ گوزی۔ و باپکتیں دگ۔ زمین جب ۽ آماچ
 مار و ایردپ ۽ زگ۔ ڈکال و تھل۔ و مدگ کش ہیمیں و ہاں جوان
 جنگ بیت۔ و ہیکہ چہ ہرنیگ۔ امدادی ٹیم و مکلی گلی گوں ساز و سامان
 محض پہ انسان دوستی ۽ تمام ۽ آماچیں مردمانی ارس شودی و بحالی ۽
 و ترا سینت۔

راجی ہمت باروا اے قدر بچہ آری ۽ رند نون بگندان کہ
 شیواں راج ۽ کبام بہاں ۽ ہمت پہ کارنت او ہرمان چنت حصہ
 بہر ہنگ کنگ بوت کنت۔ اے جہت ۽۔ ہنچو کہ ساری کشنگ

ہنگ ہر راج دن رضا ء واجہ انت بے رنگیں صورت ہن
ء گم زدوری بہیں وڈ ایشنت۔

۱۔ شہرستان ء راج ء ہذمت۔ اے سجاہ وت بازی

ہذمتان یکجہی ء نام انت۔ ایشی بنیادی کار وت ککل ء مراداداد
کنت۔ اول سرا راجی ہذمت کارین سوشل ورکران ء ہیل دیگ
بیت کہ آشہرستان ء مردمان ء پہ راجی ہذمت وت ککل ء
پنت ء ہذمت و تیار بکنت رند ء گوں حکومت ء کمک ء
ین بتائیں صورت ء راج ء کلیں علاقہ ء را باز حصہاں بہ
بکنت او "ہذمتی علاقہ" جوڑ بکنت۔ او پدا اولس نف ء کارچوک
اسکول۔ ادارہ۔ لائبریری۔ وانگجاہ۔ اسپتال کبی ہیل کاری جاہ۔
لیب و گوازی جاہ او کلب بنا بکنت او ادرت ء لس زند
پہناد چوک جان دراہی د زانشکاری ء _____ گبتری
جہد ء بکنت۔ اے جہت ء راجی ہذمتکارانی کار اولس ء را دلہدی
جذبہ و سکیں دیگ او راہ شونی کنگ انت تنکہ آ ۽ جی این

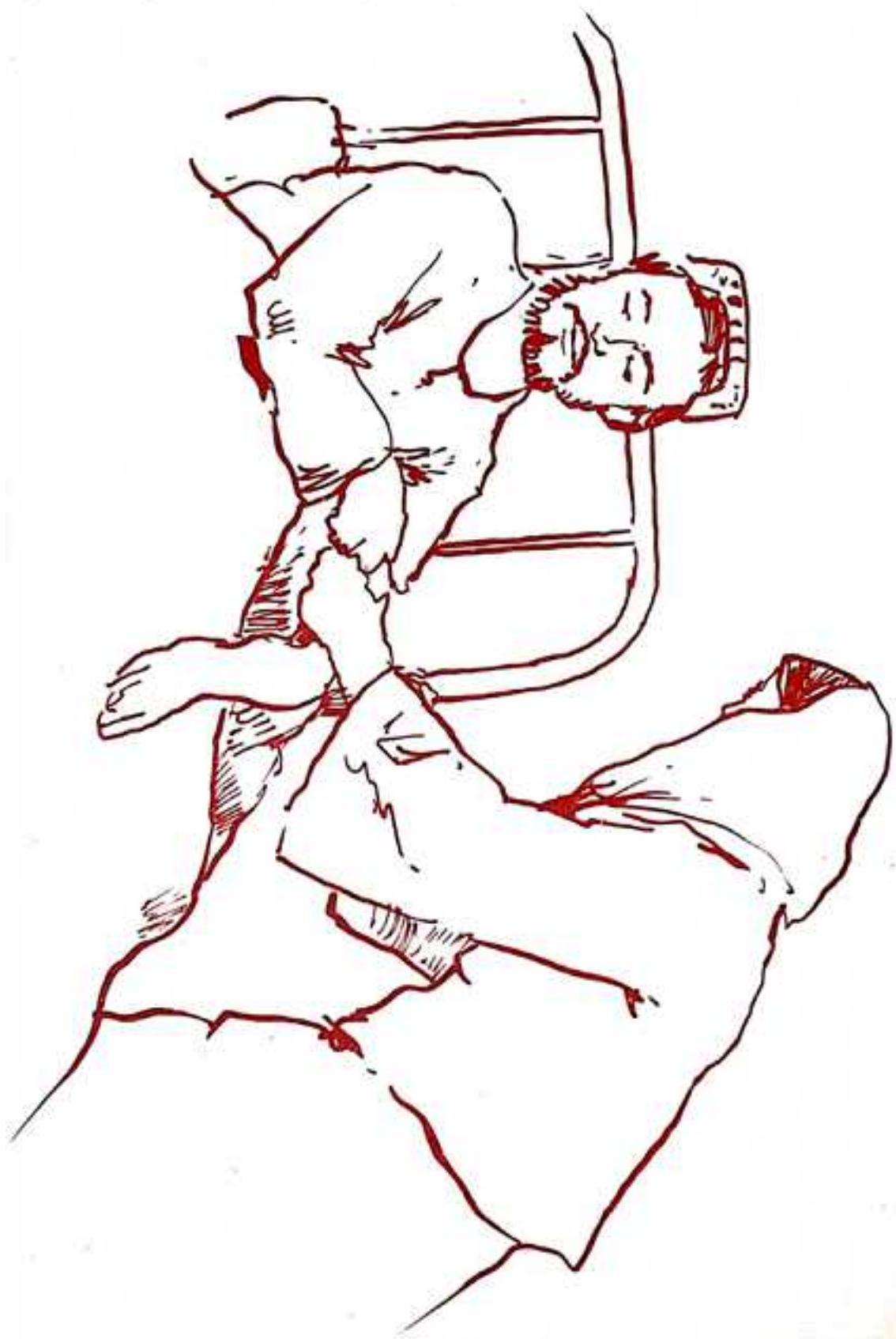
ہوئے و ت ککی ۽ بنیادان سرا دتی ہوریں آسودگیاں رووند بد نیت
منتظم بنیت -

ج۔ کلگی راج ۽ ہذمت | چو شہرستان ۽ پیم نئے کلگی دمگال
ہم راج ۽ بازیں تک ہذمت و کک ۽ راہ چار انت۔ کلگی
اولس ۽ وت من دتی اد راجی زند بنیادی سورت ۽ وت
ککی ۽ گہیں نمونہ ۽ - تعلقداری اد مردم گری ۽ کڈی چہ شہر
۽ نسبت ۽ زبات محکم ترانت - ادسی اہمیت ۽ کار پ حشر
اد کیوں سسٹم ۽ رہنڈاں آسرکگ بنت - اد وہ کلگانی تہا راجی
ہذمت ۽ کارانی کامیابی ہے جر ۽ منت وارنت کہ ادا چہ پیسرا
زمین پ ہذمت ۽ راستنت - بے چو کہ آیانی چن د لاپنج و کک ۽
سورت ۽ روایتی و عہدی ۽ پمیشا نوکیں رہنڈانی رائگی جہدانی
ادا بے کاس گزرات - حق ۽ وہ و کلگانی تہا ہذمت ۽ ہرچی
کہ گنھائش بلوٹے ہنکس ربیت - صحت و جان سلامتی - دانگ و
نانگ نادر و یکسانی دست گیری - جنوزام و کانیں چکانی رنگی -

پنڈوک و پکیر۔ بے روزگار چشیں ہزار تک موجود انت کہ دہشت
 راجی ہمت آیان ء گہتری بخشنت کنت۔ کلگان تھا اے کاران
 ء چہ راج وقی ٹائینگس تنظیم و ادارائی مدت ء بنا کنگ
 بت کنت۔ مین حکومت ء ہما ادارہ کہ گوں اولس ء مسرور
 و کمک ء کلگی گہبود ء کار ء مکابل انت جو کہ مربوط دیہی
 ترقی۔ ویلج ایڈ او دگہ۔

اے ہردو تک کم و گیش یک ڈول ء اہمیت دارنت چاک
 شہری و دیہی دیری ء در ء اگن جہل و برز لیگ بتنت
 یک دیم ء گہتری ء سوبان ء دوی دیم ء پٹننگل ہیراں کنت۔
 پہ ہک تک منصوبہ بندی ء نگاہ ہامدنت کہ راجی ہمت
 اے گذران ء زیات چہ زیات دلگوش پکت۔

۱۔ راجی **جائ سلامتہ ہذمت**۔ ایشی منشا ء شہر دہان
 نیک ء نادران ء جلن سلامتہ ء تاود پجارینگی انت بلکن کلان
 دلہڈی دیگی انت تکہ چہ نادران ہیاں دلپروش و بے ہمت ہر بنت
 دوی پچیں مرکز و بنجابانی اڑکنگ کہ آہرچ اودا سرکاری بن

سورت ناردرابیانی پاسکیگیں مردمان ء کک برییت - اے ودھی
 پکین ء پیشیں باز ادارہ کار کنگ ء انت چو کہ بلال احمد
 سوسائٹی ناردرابیانی کک و گھبود ء سوسائٹی۔ بلے اے تن شہراں
 مد کنت باڈ ریش انت کہ پیشیں تنظیمیں تن کلکان سہم تالان
 کنگ بیت۔

ب۔ چکانی گھبودی ہذمت جاہ۔ ایشی کار چکانی نگہداشت
 گتھی روڈینگ ء درگت ہذمت بہجارینگ انت۔ اے سلسلہ
 (UNICEE) ہم باز جاہاں کک بہجارینگ او شہراں بنجاہ پڑج
 کنگ برٹمنٹ بلے وہ ڈاگ چار انت۔ الم انت کہ ادوا ہم پیشیں
 مرکز پڑج کنگ۔ بنت

ج۔ درنایانی گھبودی ہذمت۔ اے باروا ہذمت ء درقدر ء زیات کشادہ
 انت پچاک ورنات ہم ورتا منظم کنگ و پوت ء کار
 کنگ و پوت ء کار کنگ ء ہدوک ء دارنت۔ بلکن اصل
 بانک ورنات کہ راجی ہذمت ء ہریک ء چہ درساں ساری
 انت۔ آ شہری بہنت ین دیہی آیانی تنظیمیں کمالان چہ کلیں راج آسرت

بیت۔ مے ملک ء ورنایانی بازی تنظیم راجی ہذمت ء

گلاش انت چر کہ بوائے سکاؤٹ۔ گرل گائڈز۔ درک کیمپ

یوتھ ہسٹل او دگہ ہے ڈولیں تنظیم اچ آیان جنگ و ان

قوم ء را بازی امید استنت بلے قوم ء سرجمیں صورت ء

ہیش انت کہ آ ورنایاں ہذمت لیکہ او عمل ء موه

د۔ زالبولانی گہبودی ہذمت۔ زالبولان ء دینا ء بازی

جہل دارگ او ایرہ جنگ بوتگ۔ ہرچند کہ زندمان ء

ء آمدانی ہم کوپگیس ء اوشٹوکنٹ پدا ہم آیان ء

منصفین صورت حق دیگ بوتگ او نہ پے آیاں ہذمتی گزٹل کک

برہ۔ ہستی صدی چہ گوٹگیس دور ء پیشا گتاہیں حیثیت

داریت کہ ایشی انڈر ء زالبولان حقانی درگت ء نادوریان کک

جہد بنا بوتگنت۔ پے چک دماس ء گہتری۔ جنوزام د نادریان

کک او وقی پادانی سرء اوشٹاریگ ء درگت بازی ہذمتی

بنجاہ کار ء انت۔ UNICEF اے جہت ء ہم کک ء انت

دیہ آبادی ہم ہاڈنت کہ چہ اے ہذمت ء بہر زور ہذمت

چیا کہ اودا زالبولانی حال اہمکت جوان نہ انت -

ج۔ راجی ہذمت ۽ یک ڈلگیس پناد ۽ راجی بدانی بگوج کنگ
 ۽ بارہ ۽ انت۔ راجی بدین سوشل ایرل مدام چہ پدنتگی ناولنگی
 عزت و نادری ۽ سبب ۽ دیم کالینت۔ اے درگت ۽
 ہذمت ہے لوٹ ۽ کنت اے بدیانی بیادی سبب درگیجک
 بہنت او پے آیان گم وگار کنگ ۽ کایگیج زدرگ بہیت۔ چو کہ
 بازی بدانی بنرہ بے روزگاری انت کہ راجی ہذمت ۽ ادارہ ہاند
 روزگار دیکیں کسب ہیل بیاننت تکہ آیان ۽ باعزیتیں دستگی
 او مڑ ۽ کنگ ۽ لائق برسیت۔ اے ہذمت لوٹنت کہ مزین
 صورت ۽ پے بدیانی نیت کنگ ۽ راج ۽ کلیں باسک
 دست کمی بدینت۔ چیا کہ کہ ایثانی برجاہ بوگ راج ۽ را
 ہذینت۔

۲۔ پنڈوکاتی گھڑی ۽ ہذمت۔ چہ نعاشی جہل برذانی سبب ۽ اید
 باز رندان کوری منڈی معذوری۔ مفلسی و ناداری مردمان ۽
 دست ۽ ٹال کنگ و پنڈگ ۽ ہیل ۽ دینت۔ باز رندان

کابل و جریدہ دار ہم ہے پیشگ و پگین کنت - راج
» ایندگ باک آیان پنڈک دینت او ثواب و کنت
نیت و ویدی صورت و آیان مکک و کنت - بے اس
چہ اصل و یک انجین راجی ویل و کہ منظمین ہزمت
بندوبت و لوٹ و کنت -

د - چک و کساین زہرگانی جرم و درگت و ہزمت - راج و بانہ
ناسرپی زہگ جوانین تربیت و ہیل کاری بن ادب و اخلاق
و کمی سبب و مجرم و قانون پرورش جوڑ بنت - آچہ وقی گوروش
زرت اثر زورنت او انجین راباں کپنت کہ آدیم پہ کور چاہاں
رینت - نون اگن آیان سزا و زور و کارمرز بییت تہ آ
عادتا مجرم جوڑ بنت - باید ہمیش انت کہ آیان اصلاح - سوچ و ہز
او گبتری اتارہ جوڑ بنت ہیل کاری او تربیت و بندوبستان
عام آیان و کارآمدی زہگ ٹاہینگ او عاقبت و آ راج
و کٹرکیں بازو جوڑ بولگنت -

منڈنگ - کور و معدورانی ہزمت - انجو کہ پنڈوکانی درگت و

تنگ بونگ باز زند حالت مردمان ء چه زند ء بازی متایاں
 زہر کنت - او یک ادنائیں ویل ء زند ء کریاب جوڑ کنت -
 پیشیں مردم چه وقی زند ء بیزار بیت او ترا راج ء
 کوپک ء بار ء حساب کنت -

مرچی ایں سائسی دور ء مشینی زند ء روپج ء صداں
 مردم چه ایکڈنٹ و حادثہاں معذور بنت - سوگہیں راج آیان
 غواری ء کنت او انجیں پروگرام ردوبند دینت کہ نصیب
 زدگیں نفر چه زند ء دشپان ہورک مہ بنت - ہے پیسم ء
 راج ء بازی باسک دماغی صورت ء برابر نہ انت او ناروہ و
 گنوک انت - تہ آیانی خاطر ء شفاخانہ و گہبود جاہ ہم راجی
 ہشتانی یک پینار ء -

ش - ہیرو آسری عمر ء درگت ء راجی ہذمت - راجی زند ء یک
 لف ء ہا تحفظ و دلجی انت کہ نزور و پیری سردمان
 ء چه راج نیگ ء بینت - پیران سری ء وہیکہ مردم
 چه تنگ و ناچاں پکیت تہ وقی زند ء آسودگی ء گموازی آرا

گذه تر ضيف و زورکنت - شيواريں لاج پے ريمار پمشن او
پيرنگامان گهبور ء مرکز دکک جابه بر بندوبست ء راج
خدمت ء رڙيکي حساب کنت -

ک - پوريا گلان راجي رک ين سماجي تحفظ - راج مستريں بهرام
پورياگر و جهد کنوک بنت - آپه وق باز و آني نور ء خدمت کنت
او چه ايندگه باسکان نسبت ء چه جسماني پرورش و زوال
زيات اثر زور بنت - انجو که آيانی کارگران انت همکس کاره
خطره باز انت - تر پلخ داريں راج ملام انجيس چن و لپلخ
کنت که نقص ء صورت ء نه يک ء آيان کمال بودی او
معاوضه ء بندوبست بيت بلکن بيماری او محدودیں صورت
ء جذ ء او بيراني ء صورت ء آئی زبگ و خاندان
ء گذران ء بندوبست ء کنت - ايج ايشی پورياگر زيات
دلبي ء گون راجي ديمری ء گم ء زورنت -

گ - اماگت و آشوبه راجي خدمت - انجو که ساری تر ء گشگ رنگ
گواریں راج ايج چشمی حالتان سرنگ نه بيت بلکن چه سکا

روچاں پیش بینی او پیش بندی کنت۔ آ انچیں ادارہ او
 تنظیمانی بنیاد ء پیسے ایر کنت کہ اہج انانگتیں حالتان
 راج اماچیں باسکان ء چڈایگ بییت۔ اے ادارہ ہارو اہرو
 زمین جب او ہے پمیں دومی صورتان ء یکشین انت۔

بذات راجی ہذمت ہما جہد انت کہ راج ء پ وقتی گہوڈ
 کنت۔ اے یک حکومت ین ملک ء حکمرانان فرمن نہ انت
 بلکن راجی ہذمت ء لیکہ ء بنیاد وت راج انت۔ ہمنکس
 کہ اولس گوں حکومت ء پ اے ہذمتانی بیگج کنگ دکایابی
 مت کنت ہمنکس راجی زند ء ہک صورت تیمارگ بیت۔
 چہ شہر چہ کلگ چہ ہتکارو چہ نیتکار۔ چہ کساں و چہ
 مدن درنا راجی ہذمت ء پشتوانیا ہمزور ء بہر گت کنت
 او ہرچی زیات کہ راج ء گیشتریں مردم راجی ہذمت ء کار ء
 دلگوش دینت۔ ہنچو راج و شمال مانیت

بہاری مطبوعات

نمبر شمار	نام کتاب	مصنف کا نام	قیمت
۱-	جوانسال حصہ اول	عطا شاد	۳ / ۵۰
۲-	جوانسال حصہ دوم	میر گلزار خان مری	۲۱ / ۰۰
۳-	بلوچستان کی کہانی شاعروں کی زبانی	میر گل خان نصیر	۱۵ / ۰۰
۴-	بلوچی رزمیہ شاعری	میر گل خان نصیر	۴۵ / ۰۰
۵-	بلوچی عشقیہ شاعری	میر گل خان نصیر	۴۵ / ۰۰
۶-	صناعتِ دادی	کمال الدین احمد	۳۰ / ۰۰
۷-	آئینہ خاران	عبد القادر اشیر	۳۰ / ۰۰
۸-	پہروں کی کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲ / ۰۰
۹-	بلوچی عشقیہ کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲ / ۰۰
۱۰-	قدیم بلوچی کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲ / ۰۰
۱۱-	بلوچستان میں فارسی شاعری	ڈاکٹر انعام الحق کوشتر	۶ / ۰۰
۱۲-	جوہرِ معظم	گل محمد ناطق مکرانی	۳ / ۵۰
۱۳-	دیوانِ علیم	علیم احمد علیمی	۶ / ۰۰
۱۴-	سر مست بلوچستان	ذکیہ سردار خان	۶ / ۰۰
۱۵-	بلد و گراناز (اردو، انگریزی)	بشیر احمد بلوچ	۱ / ۲۵
۱۶-	بلوچستان ما قبل تاریخ	ملک محمد سعید و ہوار	۶ / ۰۰
۱۷-	نغمہ کوہسار	عبدالرحمن غور	۲ / ۵۰
۱۸-	بلوچی گرامر	آغا میر نصیر خان احمد زئی	۲ / ۰۰

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ